

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Jaroslavou Křivánkovou ve věci

žalobce: D. K., narozený X, bytem X,
proti
žalované: Česká správa sociálního zabezpečení, IČ 00006963, sídlem Křížová
25, 225 08 Praha 5 (dále i ČSSZ),

v řízení o žalobě ze dne 5. 6. 2023 proti rozhodnutí žalované ze dne 26. 4. 2023, č. j. X o
invalidní důchod

takto:

- I. Rozhodnutí žalované České správy sociálního zabezpečení ze dne 26. 4. 2023, č. j. X a jemu předcházející rozhodnutí ze dne 3. 12. 2022, č. j. X se zrušují a věc se vrací k dalšímu řízení žalované.
- II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobci ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí 72 Kč na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

Napadená rozhodnutí

1. Rozhodnutím ze dne 3. 12. 2022, č. j. X správní orgán I. stupně snížil žalobci stupeň invalidního důchodu podle § 56 odst. 1 písm. e) a § 41 odst. 3 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen **zákon č. 155/1995 Sb.**), tak, že ode dne 14. 12. 2022 namísto invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně mu náleží invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně, neboť podle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení Plzeň - sever ze dne 15. 8. 2022 byl žalobce od téhož dne invalidní pro invaliditu druhého stupně, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

poklesla jeho pracovní schopnost o 50 %. Invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně od 14. 12. 2022 činil 13 730 Kč.

2. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce námitky, o nichž bylo rozhodnuto rozhodnutím žalované ze dne 26. 4. 2023, č. j. X, kterým zamítla jeho námitky a potvrdila výše uvedené rozhodnutí s tím, že žalobce podle posudku lékaře ČSSZ ze dne 17. 4. 2023 je od 15. 8. 2022 invalidní pro invaliditu druhého stupně dle § 39 odst. 2 písm. b) zákona č. 155/1995 Sb. Jedná se o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, který omezuje fyzické schopnosti a má vliv na pokles pracovní schopnosti. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti bylo stanovení zdravotní postižení uvedené v kapitole XV. (Funkční poruchy, postižení po úrazech, operacích), odd. B (Postižení končetin), položce 9d (Ztuhnutí nebo omezení pohybu v kyčelním nebo kolenním kloubu/kloubech ztuhnutí jednoho kloubu), přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti v rozmezí 30 - 50 %. Lékař ČSSZ zvolil na základě doložených lékařských zpráv a s ohledem na charakter zdravotního postižení horní hranici vymezeného rozpětí, tj. 50 %. Procentní míra poklesu pracovní schopnosti se ve smyslu ustanovení § 3 citované vyhlášky nemění. Nejzávažnějším zdravotním postižením, které bylo rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce, byl zjištěn stav po pracovním úrazu pravého kolene s progresí pouřazové artrózy aktuálně až třetího stupně, přičemž se zvažuje náhrada vnitřní poloviny kolene kloubní protézou, ale pro nízký věk posuzovaného doporučeno odložení operace.

II.

Žaloba

3. Včasnou žalobou se žalobce domáhal přezkoumání rozhodnutí žalované. Žalobce především považoval napadené rozhodnutí za nesprávné, protože neměl být správně posouzen jeho zdravotní stav, který mu způsobuje značné problémy v pracovních i běžných aktivitách. Se závěry posudkových lékařů žalobce nesouhlasil, jelikož jimi nebyl vyšetřen, a proto byl toho názoru, že jeho zdravotní stav je závažnější, než je v posudcích lékařů uvedeno. Obtíže se měly týkat nejen pracovních, ale i běžných denních aktivit. Dále žalobce uvedl, že bolestmi trpí nejen při zátěži, ale již i v klidovém a spánkovém režimu. Při chůzi je odkázán na doprovod nebo chůzi o holích. Konzervativní léčba je již bez efektu. Žalobce trpí artrózou III. stupně. Byl informován o možnostech léčby, ale vzhledem k jeho věku ji zatím nelze provést. Žalobce je veden v záznamu k aloplastice. Jiná léčba nepomůže, takže je nucen čekat. Rozhodnutí žalované bylo vydáno na základě nedostatečně zjištěného skutkového stavu a byl nesprávně posouzený zdravotní stav žalobce. Posudkoví lékaři měli žalobcův zdravotní stav vyhodnotit větší mírou poklesu pracovní schopnosti. Na základě výše uvedeného žalobce soudu navrhl, aby napadené rozhodnutí bylo zrušeno a věc vrácena žalované k dalšímu řízení.

III.

Vyjádření žalované k žalobě

4. Žalovaná dne 29. 6. 2023 ve svém vyjádření k žalobě nejdříve shrnula závěry předcházejících správních řízení, které ji vedly k vydání žalobou napadeného rozhodnutí. Poté přdestřela nároky kladené na vypracování lékařských posudků s tím, že těmto nárokům bylo v daném řízení dostáno. Závěrem žalovaná navrhla důkaz posudkem Posudkové komise Ministerstva

práce a sociálních věcí (dále jen komise či PK MPSV), která je povolána k posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce pro účely přezkumného řízení.

IV.

Posouzení věci soudem

5. Řízení v projednávané věci je upraveno zákonem č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen s.ř.s.).
6. V souladu s § 75 odst. 1, 2 s. ř. s. vycházel soud při přezkoumání napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů uplatněných v žalobě a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná. Ve věci bylo v souladu s § 51 a § 76 odst. 1 písm. b) s.ř.s. rozhodnuto bez jednání.

V.

Rozhodnutí soudu

7. Žaloba je důvodná.
8. K námitce žalobce, že jeho zdravotní stav nebyl dostatečně posouzen a jeho pracovní schopnost nebyla správně hodnocena, není soud oprávněný se vyjadřovat, protože v této věci se jedná o dávku podmíněnou zdravotním stavem a v takovém případě je rozhodnutí soudu závislé především na odborném lékařském posouzení.
9. V přezkumném řízení soudním jsou k posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti osob i k zaujetí posudkových závěrů o invaliditě ze zákona povolány posudkové komise (§ 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení). V soudní praxi je důkaz posudkem posudkové komise chápán jako případ předepsaného důkazu (srov. rozsudek NSS č. 2 Ads 58/2003-75 ze dne 4. 12. 2003, č. 133/2004 Sb. NSS).
10. Soud hodnotí posudek jako každý jiný důkaz v rámci volného hodnocení důkazů [§ 77 odst. 2 soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“)]. Nejsou-li namítány jiné vady řízení, soud v řízení o žalobě proti rozhodnutí orgánů sociálního zabezpečení ve věci invalidity ověřuje pouze to, zda je posudek posudkové komise úplný a přesvědčivý (např. rozsudek NSS č. 4 Ads 13/2003-54 ze dne 25. 9. 2003, č. 511/2005 Sb. NSS), případně – namítá-li to žalobce – zda byla příslušná posudková komise řádně obsazena (např. rozsudek NSS č. j. 6 Ads 11/2013-20 ze dne 15. 5. 2013). Posudek, který splňuje požadavek úplnosti a přesvědčivosti, a který se vypořádává se všemi rozhodujícími skutečnostmi, bývá zpravidla rozhodujícím důkazem pro posouzení správnosti a zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí (např. rozsudek NSS č. j. 4 Ads 61/2010-63 ze dne 11. 11. 2010, č. 2240/2011 Sb. NSS). V tomto směru soud dále připomíná závěry učiněné NSS v rozsudku ze dne 24. 3. 2021, č. j. 10 Ads 290/2019 – 24 „Úkolem posudkové komise MPSV, která se zabývá zdravotním stavem žadatele na popud soudu, je pouze hodnotit jeho zdravotní stav podle kritérií stanovených právními předpisy, nikoliv provádět primární klinická zjištění. To je úkolem ošetřujícího lékaře žadatele a lékařů odborných, u nichž se žadatel léčí. Přítomnost žadatele o důchod na jednání posudkové komise by byla nezbytná pouze v případě, pokud by zdravotní dokumentace o jeho zdravotním stavu byla neúplná, některé nálezy nejednoznačné či dokonce rozporné, případně pokud by bylo třeba došetřit některé skutečnosti a komise k tomu od něj potřebovala podrobnější informace, nebo existují-li rozpory mezi posudkovým hodnocením a podkladovými materiály.“
11. Z těchto důvodů si soud vyžádal, aby Posudková komise Ministerstva práce a sociálních věcí

ČR – pracoviště v Plzni vypracovala posudek, který byl vypracován po jednání konaném dne 6. 9. 2023 za účasti odborných lékařů z oboru ortopedie, jemuž žalobce nebyl přítomen. Z obsahu tohoto posudku soud mimo jiné zjistil, že k datu vydání napadeného rozhodnutí, tedy ke dni 26. 4. 2023 byl žalobce invalidní dle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., šlo o invaliditu třetího stupně podle § 39 odst. 2 písm. c) zákona č. 155/1995 Sb. Šlo o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 70 %. Tento stav vznikl v souvislosti s úrazem ze dne 13. 8. 2019; (lhůta KLP) 31. 8. 2025, vznik ke dni 29. 10. 2020 trvá. Dle doložené zdravotní dokumentace a konzultace ortopeda při jednání komise byl zjištěn dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou je gonartroza III. st. vpravo - poúrazová (distorse kolene 13. 8. 2019). PK MPSV z uvedeného důvodu nebyla v souladu s posudkovým hodnocením OSSZ Plzeň-sever ani s posudkovým hodnocením námitkového řízení a konstatovala, že u žalobce se jedná o zvláště těžké postižení, těžké postižení pohybových schopností, celkové výkonnosti, některé denní aktivity značně omezeny. Míra poklesu pracovní schopnosti byla zhodnocena 70 % podle kapitoly XIII. odd. A, položky 1d přílohy k vyhlášce. Na horní hranici taxace hodnoceno i s ohledem na povolání. Z doložených lékařských nálezů nelze prokázat u ostatních uvedených onemocnění takové závažné funkční postižení, aby byla splněna podmínka pro použití § 3 odstavce 1 vyhlášky. Nebyl shledán ani důvod pro použití § 4 odstavce 1 vyhlášky. Celková ztráta míry poklesu pracovní schopnosti činí 70 %. Výkon výdělečné činnosti žalobce nevyžaduje zcela mimořádné podmínky podle § 6 vyhlášky. K datu vydání napadeného rozhodnutí byl žalobce invalidní podle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., ve znění zákona č. 306/2008 Sb. Šlo o invaliditu třetího stupně podle § 39 odst. 2 písm. c) zákona č. 155/1995 Sb. Datum vzniku dnem 29. 10. 2020 - trvá. Stanovena platnost do 31. 8. 2025 ve shodě s OSSZ. Je předpoklad stabilizace a zlepšení zdravotního stavu po provedení TEP a následné rehabilitaci. Invalidita vznikla v souvislosti s úrazem ze dne 13. 8. 2019.

12. Podle § 39 odst. 1, 2 a 3 zákona č. 155/1995 Sb. o důchodovém pojištění, platí, že pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %. Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně, jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně, a jestliže poklesla o nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně. Pracovní schopností se rozumí schopnost pojištěnce vykonávat výdělečnou činnost odpovídající jeho tělesným, smyslovým a duševním schopnostem s přihlédnutím k dosaženému vzdělání, zkušenostem a znalostem a předchozím výdělečným činnostem. Poklesem pracovní schopnosti se rozumí pokles schopnosti vykonávat výdělečnou činnost v důsledku omezení tělesných, smyslových a duševních schopností ve srovnání se stavem, který byl u pojištěnce před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.
13. Podle § 3 odst. 1 vyhlášky č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity v případě, že příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce je více zdravotních postižení a v důsledku působení těchto zdravotních postižení je pokles pracovní schopnosti pojištěnce větší, než odpovídá horní hranici míry poklesu pracovní schopnosti určené podle rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, lze tuto horní hranici zvýšit až o 10 procentních bodů. V této věci podmínky pro zvýšení míry poklesu pracovní schopnosti nebyly PK MPSV shledány.
14. Podle § 38 písm. a) zákona 155/1999 Sb., o důchodovém pojištění má pojištěnec nárok na invalidní důchod, jestliže nedosáhl věku 65 let nebo důchodového věku, je-li důchodový věk

vyšší než 65 let, a stal se invalidním a získal potřebnou dobu pojištění, pokud nesplnil ke dni vzniku invalidity podmínky nároku na starobní důchod podle § 29, popřípadě, byl-li přiznán starobní důchod podle § 31, pokud nedosáhl důchodového věku.

15. Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení rozhodnutí žalované, jímž byly zamítnuty jeho námitky proti rozhodnutí ČSSZ ze dne 3. 12. 2022, č. j. X a toto rozhodnutí bylo potvrzeno. Uvedeným rozhodnutím byl žalobci snížen stupeň invalidního důchodu podle § 56 odst. 1 písm. e) a § 41 odst. 3 zákona č. 155/1995 Sb., tak, že ode dne 14. 12. 2022 namísto invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně mu náleží invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně, neboť pokles pracovní schopnosti žalobce z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu byl pouze 50 %. Po doručení shora uvedeného posudku PK MPSV ze dne 6. 9. 2023 má soud za prokázané, že žalobce byl invalidní pro invaliditu třetího stupně od 29. 10. 2020, tedy již ode dne, jenž předcházel vydání napadeného rozhodnutí i rozhodnutí správního orgánu I. stupně. Z uvedeného vyplývá, že žaloba byla podána důvodně a soud proto, aniž ve věci nařídil jednání, žalobě v plném rozsahu vyhověl a napadené rozhodnutí a jemu předcházející rozhodnutí ze dne 3. 12. 2022, č. j. X rozsudkem zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení (**výrok I. rozsudku**) pro vady řízení dle § 78 odst. 1, 4 s.ř.s. spočívající v nedostatečném posudkovém zhodnocení zdravotního stavu žalobce, neboť žalovaná si neopatřila ve správním řízení takové důkazy, které by prokázaly skutečný stav věci, jelikož dle citovaného posudku PK MPSV zdravotní stav žalobce i nadále odpovídal třetímu stupni invalidity ode dne 29. 10. 2020, když míra poklesu jeho pracovní schopnosti činila 70 %, avšak lékařem OSSZ stejně jako a lékařem ČSSZ byla stanovena míra poklesu pracovní schopnosti žalobce ve výši 50 %.
16. Po právní moci tohoto rozsudku bude žalovaná vycházet ze zjištění, že žalobce je dle shora uvedeného posudku PK MPSV i nadále invalidní pro invaliditu třetího stupně, a to od 29. 10. 2020, o čemž vydá rozhodnutí, jež bude mimo jiné obsahovat i datum vzniku invalidity. Vydáním nového rozhodnutí bude realizován i tento rozsudek, když rozhodnutí o přiznání invalidity od uvedeného data by byla vydala žalovaná v případě zjištění již na základě posouzení zdravotního stavu žalobce v rámci řízení správního orgánu prvního stupně či v řízení o námitkách. Právním názorem soudu je žalovaná vázána, jak vyplývá z § 78 odst. 5 s.ř.s.

VI.

Náklady řízení

17. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto dle § 60 odst. 1 s. ř. s. věta první, podle něhož má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Úspěšnému žalobci vzniklo právo na náhradu nákladů řízení v celkové výši 72 Kč, které vynaložil na doručení žaloby prostřednictvím držitele poštovní licence – České pošty. Ke splnění povinnosti uhradit náhradu nákladů řízení byla žalovaná stanovena lhůta 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí (**výrok II.**).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o kasační

stížnosti rozhoduje. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni (§ 12 odst. 1, § 102, § 106 odst. 2 a 4 s. ř. s.).

Plzeň 2. 10. 2023

Mgr. Jaroslava Křivánková v.r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.